

Laihian yleislääketieteen osaston toiminnan seuranta 1.1-30.6.2024

Aluehallitus 19.08.2024 § 155

4477/00.01.02.01/2024

Valmistelija Vähäkangas Pia
Palmberg Christian
Orava Marjo
Plukka Mari
Pellfolk Tony

Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Aluehallitus päätti kokouksessaan (15.12.2023/pykälä 336) siitä, että keskisellä alueella suljetaan kaksi osastoa. Toinen suljettava osasto on Laihialla sijaitseva 10 paikkainen yleislääketieteen osasto. Hallituksen päätökseen tehtiin mm. seuraava tekstilisäys:

Laihian yleislääketieteen 10-paikkaisen osaston toimintaa seurataan 30.6.2024 saakka henkilöstön saatavuuden, potilasturvallisuuden, käyttöasteen ja asiakkaan kielellisten oikeuksien toteutumisen näkökulmasta. Tänä aikana selvitetään myös suomenkielisen yhteisöllisen asumisen mahdollisuuksien kehittämistä Laihialla. Tämän jälkeen arvioidaan lopettamispäätös uudelleen.

Laihian yleislääketieteen osaston tilannetta on seurattu ja arvioitu kevään 2024 tapahtuneen muutosprosessin aikana. Seurantatiedot on koottu hyödyntämällä asiakaspalaute- ja raportointikanavia (Exreport, Roidu ja Haipro) saatavaa tietoa sekä muutosprosessin aikana koottuja sanallisia yhteenvetotietoja.

Henkilöstön saatavuus 1.1 – 30.6. 2024

Ennen supistamistoimenpiteitä oli Laihialla sijaitsevalle yleislääketieteelliselle (YLE) osastolle budjetoitu henkilöstöresurssit 13 henkilötyövuoden mukaan. Henkilöstömitoitus oli reilusti korkeampi kuin muilla YLE osastoilla. Korkea mitoitus johtui pienestä yksiköstä ei potilaiden hoitoisuudesta. Avoimia vakansseja ja sijaisuuksia on jo ennen supistamistoimenpiteitä hoidettu tuntityöläisillä. Tammikuusta 2024 lähtien suunnitelma muodostui siitä, että osastolla on 10 paikkaa ja henkilöstömäärä muodostuu yhdeksästä hoitajaresurssista ja 0,75 osastonhoitajaresurssista. Supistamistoimet aiheuttivat kuitenkin sen, että 4 hoitajaa irtisanoutui ja työsuhteet päättyivät 31.12.2023. Viides hoitaja irtisanoutui 24.2.2024. Näiden lisäksi osastolla oli lakisääteisiä poissaoloja. Koska sijaisten rekrytointi oli tässä vaiheessa haasteellista, paikkamääriä laskettiin kahdeksaan paikkaan, jolloin vuosilomat oli mahdollista pitää. Työvuorot toteutettiin vakituisen henkilöstön avulla kuten myös sijaisjärjestelyin. Oma henkilöstö vaihtoi joustavasti vuoroja, joten ratkaisemattomia tilanteita ei syntynyt.

Osaston supistamistoimet sisälsivät myös potilasarakenteeseen liittyviä muutoksia. Helmikuun puolestävälisestä osastolle ei tullut enää lyhytaikaista hoitoa vaativia potilaita. Helmikuun puolivälin jälkeen oli Laihialla sijaitsevalla osastolla pääsääntöisesti potilaita, joiden kotikunta oli Vaasa.

Potilasturvallisuus 1.1 – 30.6.2024

Potilasturvallisuuden osalta ei ole tullut eri raportointikanavien kautta tietoon merkittäviä potilasturvallisuusriskejä. Ilmoitukset perustuvat henkilökunnan aktiivisuuteen ja valppauteen havaita ja kirjata havaitut läheltä piti tilanteet sekä vaaratapahtumat sekä potilaiden ja omaisten tekemiin vaaratapahtumailmoituksiin.

Vaaratapahtumailmoitusten kokonaismäärä Laihian yleislääketieteen osastolla seuranta-ajanjaksolla oli 28 ilmoitusta, kun se edellisenä vuonna samaan aikaan oli 10 ilmoitusta. Kaikki kyseisenä aikana tulleet ilmoitukset liittyivät tapaturmaan tai onnettomuuteen. Kaatumiset johtivat muutamalla potilaista (11%) pidentyneeseen hoitojaksoon. Vakavan riskiluokan tapahtumia ei seurantajaksolla ollut. Edellisen vuoteen verrattuna on

ilmoitusprofiilissa muutos lääkehoidon ilmoitusten osalta. Lääkehoitoon liittyviä ilmoituksia oli edellisenä vuonna 2.

Tyypilliset vaaratapahtumat vastaavissa yksiköissä liittyvät kaatumisiin sekä lääkehoidon vaaratilanteisiin

Osaston käyttöaste (osastojaksot ja hoitopäivät 1.1.-31.5.2024) ja kielellisten oikeuksien toteutuminen

Laihialla sijaitsevalla yleislääketieteen (YLE) osastolla on ollut seurantajakson aikana yhteensä 1141 hoitopäivää. Näistä 10,4 % on ollut laihialaisia (n=119) ja vaasalaisia 89,6 % (n=1022). Vuonna 2023 oli kyseisellä osastolla samana ajanjaksona hoitopäiviä yhteensä 1398, joista 78,7 % (n=1100) oli laihialaisia ja 20 % (n=279) vaasalaisia. Muutama hoitopäivä tuotettiin Kristiinankaupungin asukkailla. Kun kevään 2024 ajanjaksoa verrataan vuoden 2023 ajanjaksoon voidaan todeta, että vaasalaisten osuus osaston hoitopäivinä on lisääntynyt ja laihialaisten osuus on vähentynyt. Toisaalta laihialaisille on tuotettu uutena palvelumuotona kotisairaalan palveluja. Kotisairaalan palvelun myötä pyritään edistämään sairaalasta kotiutumista ja tukea kotona selviytymistä hyvinvointialueen strategisten linjausten mukaisesti.

Seurantajakson aikana on laihialaisille annettu sairaanhoitoa yleislääketieteen osastojen tai kotisairaalan kautta 1195 hoitopäivää. Näistä 62,2 % (n=744) on annettu Vaasassa sijaitsevilla YLE osastoilla ja 18,4 % (n=220) kotisairaalan kautta. Laihian, Vaasan tai kotisairaalan ulkopuolella on laihialaisilla ollut hoitopäiviä 9,4 % (n=112). Näistä Mustasaarella on ollut hoitopäiviä 43, Maalahdessa 35, Närpiössä 27 ja Pietarsaarella 7.

Hoitojaksoja on (tammi/kesäkuu 2024) laihialaisilla ollut yhteensä 58. Tästä laskettuna on hoitojakson pituus ollut keskimäärin 20,6 vrk. Laihialla on hoitojaksoja ollut 7, Vaasassa 40, Mustasaarella 4, Närpiössä 2, Maalahdessa 2 ja Pietarsaarella 3.

Koska neljällä viimeksi mainitulla osastolla on ollut yhteensä vain 11 hoitojaksoa, on potilaiden yksityissuojan turvaamiseksi haasteellista kuvata näiden potilaiden kokemuksia kielellisten oikeuksien toteutumisesta. Toisaalta kyseisillä osastoilla on valmius tuottaa hoitoa sekä suomen- että ruotsin kielellä. Kielellisten oikeuksien toteutumista seurataan jokaisella osastolla hyödyntämällä asiakaspalautejärjestelmiä.

Suomenkielisen yhteisöllisen asumisen mahdollisuuksien kehittäminen Laihialle

Pohjanmaan hyvinvointialueen hallitus hyväksyi (17.6.2024 § 138) yhteisöllisen asumisen palvelukuvaus 1,0. Yhteisöllisen asumisen palveluverkkoa valmistellaan. Tässä valmistelutyössä on arvioitu Laihian alueella olevien nykyisten ympärivuorokautisen palveluasumisen kiinteistöjen sopivuutta yhteisölliseen asumiseen kuten myös näiden muutosmahdollisuuksia. Kiinteistöjen muuttaminen yhteisöllisen asumisen konseptin mukaisiksi edellyttää tiloihin liittyviä korjaustoimenpiteitä kuten huonekokojen suurentamista ja siten myös investointeja.

Yhteenveto

Yhteenvetona voidaan todeta, että Laihialla sijaistevan YLE osaston tilannetta on seurattu kevään 2024 (1.1-30.6) aikana. Saadun tiedon perusteella voidaan todeta, että kyseisen osaston potilasrakenne on muuttunut kevään 2024 aikana. Myös henkilöstömitoituksessa on tapahtunut muutosta. Toisaalta on henkilöstömitoitus aikaisemmin ollut YLE osastojen korkein. Tämä on johtunut osaston pienuudesta. Koska laihialaisten potilaiden osuus on muilla kuin Vaasan YLE osastoilla ollut pieni, ei ole ollut mahdollista tuottaa seurantatietoa laihialaisten potilaiden kokemuksista kielellisten oikeuksien toteutumisesta yksittäisillä osastoilla. Roidun avulla on potilailla kuitenkin ollut mahdollisuus antaa palautetta kokemuksistaan.

Laihialla asuvilla on ollut kevään aikana mahdollista käyttää kotisairaalan palveluita enenevässä määrin. Hoitojaksoista joka viides on vuonna 2024 tuotettu kotisairaalan

kautta. Näiden palveluiden tarkoituksena on lisätä kotona tapahtuvaa hoitoa ja siten edistää sairaalasta kotiutumista ja vähentää osastohoidon tarvetta.

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että Laihian yleislääketieteen osaston seurantatiedot 1.1-30.6.2024 on hallitukselle tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Jakelu